BANK ĊENTRALI TA' MALTA
EUROSISTEMA
CENTRAL BANK OF MALTA

STATISTIKA MONETARJA TA' KULL XAHAR

Ħarġa Nru. 11/2009

Novembru 2009

Il-Bank Ċentrali ta' Malta għadu kif ħareġ il-kummentarju tiegħu dwar l-istatistika monetarja għax-xahar ta' Novembru 2009.

Il-kontribuzzjoni ta' Malta għall-aggregat monetarju sħiħ (M3) taż-żona tal-euro naqset b'EUR97.1 miljun, jew 1.1%, matul ix-xahar, biex laħqet EUR8.6 biljuni. Minħabba f'hekk, ir-rata annwali fit-tkabbir tiegħu baqgħet negattiva, b'aktar tnaqqis għal -3.7% minn -1.7% f'Ottubru.

Il-komponent monetarju ristrett (M1) naqas bi EUR13.1 miljun, jew 0.3%, f'Novembru, minħabba tnaqqis fid-depożiti *overnight*. Dawn waqgħu bi EUR17.9 miljun, jew 0.5%, l-aktar minħabba tnaqqis fil-bilanċi miżmuma minn individwi Maltin u minn istituzzjonijiet finanzjarji li mhumiex banek, li flimkien għelbu żieda li kien hemm fid-depożiti ta' kumpaniji lokali. Id-depożiti *overnight* miżmuma minn residenti oħra taż-żona tal-euro żdiedu wkoll bi ftit matul ix-xahar. Sadanittant, il-flus maħruġa żdiedu b'EUR4.8 miljuni, jew 0.8%. Minħabba f'hekk, fuq bażi annwali, ir-rata tat-tkabbir tal-M1 battiet għal 7.6% minn 10.8% f'Ottubru.

Dan it-tnaqqis fl-M1 ikkontribwixxa għal tnaqqis fil-komponent monetarju intermedju (M2) ta' EUR100.1 miljun, jew 1.1% f'Novembru. Madankollu, il-fattur ewlieni wara din il-waqgħa kien tnaqqis ta' EUR84.6 miljun, jew ta' 1.9%, fid-depożiti li ntrabtu għal sentejn jew anqas. Min-naħa tiegħu, dan irrifletta ċaqliq fid-depożiti ta' residenti oħra fiż-żona tal-euro għaliex dawk tar-residenti Maltin fil-fatt kibru bi EUR18.5 miljun, minħabba bilanċi ogħla miżmuma minn kumpaniji privati mhux finanzjarji. B'riżultat ta' dan, għalkemm baqgħet waħda negattiva, ir-rata annwali tat-tkabbir ta' dawn id-depożiti miżmuma minn residenti Maltin irkuprat bi ftit, u telgħet għal -10.3% f'Novembru minn -11.6% x-xahar ta' qabel. Fil-frattemp, id-depożiti li jistgħu jinfdew b'avviż ta' tliet xhur jew anqas naqsu.

B'kollox, id-depożiti ta' residenti lokali naqsu bi EUR3.1 miljuni f'Novembru. B'riżultat ta' hekk, ir-rata tat-tkabbir annwali tagħhom naqset għal -1.6% minn -1.1% f'Ottubru. Parti minn dan it-tnaqqis kien dovut għall-ħruġ ta' titoli mill-gvern u minn kumpaniji matul ix-xahar, li wassal għal ċaqliq lil hinn mill-assi monetarji.

Is-self lil residenti ta' Malta kiber b'EUR45.5 miljun, jew 0.5%, f'Novembru, biż-żieda tkun dovuta l-aktar għal self meħud minn residenti lokali eskluż is-settur tal-gvern ġenerali. Is-self lil dan tal-aħħar żdied b'EUR41.1 miljun l-aktar minħabba żieda fis-self personali mogħti minn istituzzjonijiet finanzjarji u monetarji għall-iffinanzjar ta' xiri ta' djar, lis-settur tal-elettriku, gass u tal-ilma kif ukoll lis-settur tal-proprjetà, kiri u negozju. Mill-banda l-oħra, is-self lis-setturi tan-negozju bl-ingrossa u bl-imnut u lil dak tat-trasport, ħażna u komunikazzjoni naqas. Sadanittant is-self lill-gvern ġenerali

kiber b'EUR4.4 miljuni matul ix-xahar. Kollox ma' kollox, ir-rata annwali tat-tkabbir fis-self lil residenti Maltin battiet għal 10.0% minn 10.3% f'Ottubru.

Is-self lil residenti ta' Stati Membri oħra taż-żona tal-euro kiber b'EUR16.2 miljun f'Novembru, hekk kif banek lokali żiedu l-bilanċi miżmuma ta' titoli maħruġa minn gvernijiet tal-kumplament taż-żona tal-euro. Kumplessivament, is-self totali lil residenti taż-żona tal-euro kiber b'EUR61.7 miljun.

Il-kontroparti esterna tal-M3, li tirrifletti transazzjonijiet bejn banek residenti f'Malta u residenti barra ż-żona tal-euro, żdiedet b'EUR136.3 miljun, jew 2.1%, f'Novembru. Dan ġara minħabba li l-banek residenti naqqsu s-self tagħhom mingħand istituzzjonijiet monetarji u finanzjarji barra ż-żona tal-euro. Dan għeleb it-tnaqqis fis-self mogħti minn banek residenti lil residenti barra ż-żona tal-euro.

F'Novembru, il-kontropartijiet l-oħra tal-M3 kibru b'EUR295.0 miljun, jew 2.7%, prinċipalment minħabba transazzjonijiet bejn il-banek fiż-żona tal-euro, li jidhru bħala 'obbligazzjonijiet oħra (netti)'. B'mod partikolari, il-banek lokali żiedu s-self tagħhom mingħand banek oħra fi bnadi oħra taż-żona tal-euro. Din iż-żieda għelbet l-effett taż-żamma ta' aktar titoli ta' self maħruġa għat-tul minn istituzzjonijiet monetarji u finanzjarji residenti fi bnadi oħra taż-żona tal-euro. L-obbligazzjonijiet finanzjarji fuq żmien itwal żdiedu wkoll l-aktar minħabba li kiber il-qligħ imfaddal.

F'Novembru, ir-rata tal-imgħax medja ppeżata kif applikata minn banek residenti fuq depożiti ta' klijenti naqset b'5 punti bażi għal 1.49%, filwaqt li r-rata tal-imgħax medja ppeżata applikabbli għal self ċkienet biss b'punt bażi għal 4.46%.

Aktar informazzjoni ekonomika u monetarja tista' tinkiseb mis-sit elettroniku tal-Bank Ċentrali ta' Malta www.centralbankmalta.org

BANK CENTRALI TA' MALTA

IL-KONTRIBUZZJONI TAL-IFMs RESIDENTI
LILL-AGGREGATI MONETARJI TAŻ-ŻONA TAL-EURO U KONTROPARTIJIET PARTIKOLARI TAGHHOM[1]

€ miljuni

		Nov-09	Ott-09	Bidla fuq ix-xahar ta' qabel	Bidla percentwali fuq ix-xahar ta' qabel	Nov-08	Bidla Annwali	Bidla percentwali fuq is-sena ta' qabel
L-AGGREGATI MONETARJI[2]								
L-AGGREGAT RISTRETT (M1)	**1**	**4,211.9**	**4,225.0**	**-13.1**	**-0.3**	**3,914.6**	**297.3**	**7.6**
Flus mahruga[3]	1.1	630.2	625.5	4.8	0.8	674.8	-44.6	-6.6
Depożiti *overnight* [4]	1.2	3,581.7	3,599.5	-17.9	-0.5	3,239.8	341.8	10.6
li minnhom: depożiti ta' residenti lokali	1.2.1	3,493.1	3,512.2	-19.1	-0.5	3,131.5	361.5	11.5
L-AGGREGAT INTERMEDJU (M2)	**2**	**8,669.4**	**8,769.5**	**-100.1**	**-1.1**	**9,029.0**	**-359.6**	**-4.0**
L-aggregat ristrett (M1)	2.1	4,211.9	4,225.0	-13.1	-0.3	3,914.6	297.3	7.6
Depożiti li jistghu jinfdew b'avviż ta' 3 xhur jew anqas[4]	2.2	109.1	111.5	-2.4	-2.1	114.4	-5.3	-4.6
li minnhom: depożiti ta' residenti lokali	2.2.1	109.0	111.5	-2.5	-2.3	114.3	-5.3	-4.7
Depożiti li ntrabtu ghal sentejn jew anqas[4]	2.3	4,348.4	4,433.0	-84.6	-1.9	5,000.0	-651.6	-13.0
li minnhom: depożiti ta' residenti lokali	2.3.1	4,270.5	4,252.0	18.5	0.4	4,758.4	-487.9	-10.3
L-AGGREGAT SHIH (M3)	**3**	**8,556.7**	**8,653.8**	**-97.1**	**-1.1**	**8,881.1**	**-324.4**	**-3.7**
L-aggregat intermedju (M2)	3.1	8,669.4	8,769.5	-100.1	-1.1	9,029.0	-359.6	-4.0
Self kontra titoli	3.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Titoli ta' self li nhargu ghal sentejn jew anqas[5]	3.3	-112.7	-115.7	3.0	-2.6	-147.9	35.3	-23.9
KONTROPARTIJIET PARTIKOLARI TAL-M3								
IL-KONTROPARTI TAS-SELF	**4**	**13,027.5**	**12,965.8**	**61.7**	**0.5**	**12,033.1**	**994.4**	**8.3**
Self lill-gvern generali	4.1	3,147.0	3,125.4	21.6	0.7	1,963.2	1,183.8	60.3
li minnu: self lil gvern generali Malti	4.1.1	1,923.7	1,919.4	4.4	0.2	1,550.2	373.6	24.1
Self lil setturi ohra	4.2	9,880.4	9,840.4	40.0	0.4	10,069.9	-189.5	-1.9
li minnu: self lil residenti lokali	4.2.1	7,625.1	7,584.0	41.1	0.5	7,150.1	475.0	6.6
IL-KONTROPARTI ESTERNA	**5**	**6,579.9**	**6,443.6**	**136.3**	**2.1**	**7,779.7**	**-1,199.8**	**-15.4**
Obbligazzjonijiet ta' residenti barra ż-żona tal-euro	5.1	24,852.5	25,191.5	-339.0	-1.3	27,896.5	-3,044.1	-10.9
Obbligazzjonijiet lejn residenti barra ż-żona tal-euro (-)	5.2	18,272.6	18,747.9	-475.3	-2.5	20,116.9	-1,844.3	-9.2
IL-KONTROPARTIJIET L-OHRA	**6**	**11,050.6**	**10,755.6**	**295.0**	**2.7**	**10,931.7**	**118.9**	**1.1**
Obbligazzjonijiet lill-gvern centrali	6.1	558.0	533.9	24.1	4.5	396.2	161.8	40.8
Obligazzjonijiet finanzjarji fuq żmien itwal	6.2	5,489.2	5,436.3	52.9	1.0	4,319.0	1,170.1	27.1
Obbligazzjonijiet ohra (netti)	6.3	5,003.5	4,785.5	218.0	4.6	6,216.5	-1,213.0	-19.5

(1) Il-figuri juru l-kontribuzzjoni tal-istituzzjonijiet finanzjarji monetarji (IFM) Maltin ghat-totali taż-żona tal-euro.

(2) Data dwar l-aggregati monetarji jinkludu obbligazzjonijiet fuq depożiti kemm lil residenti ta' Malta kif ukoll lil residenti ohra fiż-żona tal-euro.

(3) Dan ma jirrappreżentax kejl tal-flus fic-cirkolazzjoni f'Malta. Dan jinkludi s-sehem tal-Bank Centrali ta' Malta mill-karti tal-flus tal-euro mahruga mill-Eurosistema, skont l-*allocation key* tal-karti tal-flus (li tirrifletti s-sehem tal-Bank Centrali ta' Malta fil-kapital imhallas tal-BCE), kif ukoll muniti mahruga mill-Bank f'isem it-Teżor wara li jigi mnaqqas il-valur ta' karti tal-flus u muniti tal-euro miżmuma mis-settur tal-IFM. Ghall-2008, gew inklużi l-karti tal-flus u l-muniti tal-lira Maltija li ghadhom ma ssarrfux. Dan ghalhekk jirrappreżenta l-ammont li jifdal ta' flus li nhargu wara li jitnaqqsu l-karti tal-flus u l-muniti tal-euro (u temporanjament il-flus tal-lira Maltija) miżmuma minn IFM f'Malta.

(4) Id-depożiti ma' IFM ma jinkludux depożiti ta' bejn il-banek u depożiti miżmuma mill-gvern centrali.

(5) Titoli ta' self li nhargu ghal sentejn jew anqas minn IFM f'Malta wara li jitnaqqsu titoli bhal dawn miżmuma minn IFM f'Malta u mahruga minn IFM fi kwalunkwe post fiż-żona tal-euro. Din il-filliera turi l-ammonti netti (hrug ta' titoli bl-ammont miżmum minn IFM f'Malta mnaqqas) u jistghu jkunu negattivi. Il-figuri jinkludu wkoll ishma/unitajiet ta' fondi li jinvestu fi swieq tal-flus (MMF).

Noti:

L-ahhar data ghandha titqies bhala proviżorja. Is-sinjal '+' jfisser bidla percentwali ta' aktar minn +/- 100.

Sors: Bank Centrali ta' Malta.